

یادداشت مهمان

باید راه ساخت فیلم‌های مبتدل را مسدود کرد

رضا صائمی
منتقد و کارشناس سینما

ها در تولید و نمایش واکران است. وقتی مخاطب با تولید واکران انبوهی از فیلم‌های خوب مواجه شود دیگر به سمت تماشای فیلم‌های مبتدل گرایش پیدا نمی‌کند. مثل این می‌ماند که وقتی امکان دسترسی به غذای سالم و بهداشتی وجود داشته باشد، کسی به تغذیه ناسالم و غیربهداشتی میل پیدا نمی‌کند. راه حل اثر بخش گریز از مصرف خوراک ناسالم، تولید خوراک سالم است و این قاعده در عرصه فرهنگ و هنر هم قطعاً قابل تعمیم است.

حمایت از فیلمسازان جوان و با استعداد یا حمایت و تقویت نهادها و مراکز سینمایی که در تولید و نمایش فیلم‌های هنری و متفکرانه فعال هستند از جمله تمهیدات هوشمندانه‌ای است که می‌تواند راه را بر رشد فیلم‌های مبتدل، مسدود کند. مجوز ندادن به فیلم‌های مبتدل شاید تنها بخشی از مشکل را حل کند و اگر حمایت از فیلم‌های ارزشمند سینمایی و هنری نباشد، عرصه تولید خالی خواهد ماند و بهانه و فرصتی ایجاد می‌شود تا فیلم‌های مبتدل به عرصه نمایش نفوذ کنند و خود را بر مخاطب و سینمای ایران تحمیل کنند.

در طول یک دهه گذشته علی‌رغم رشد تاسف‌بار فیلم‌های مبتدل شاهد تولید فیلم‌های متفکرانه و هنری در نهادهایی مثل انجمن سینمای جوان، سینمای هنر و تجربه و مرکز گسترش فیلم تجربی و مستند هم بودیم که هم توانستند مخاطبان و علاقه‌مندان جدی سینما در داخل را جذب کنند و هم در جشنواره‌های معتبر بین‌المللی بدرخشند. به نظر می‌رسد سازمان سینمایی برای مبارزه با آثار مبتدل در سینمای ایران هم باید به پالایش فیلم‌های سخیف دست بزند و هم امکان‌الایش فیلم‌های هنرمندانه و متفکرانه را فراهم آورد.»

«رییس سازمان سینمایی در سخنرانی خود که در مجلس شورای اسلامی صورت گرفت تاکید کرد: هیچ مجوزی برای ساخت فیلم‌های سخیف و مبتدل صادر نمی‌کنیم. قطعاً چنین اظهار نظری می‌تواند برای علاقه‌مندان جدی سینما خوشحال‌کننده باشد به همان اندازه که می‌تواند تهیه‌کنندگان تاجر پیشه‌ای که صرفاً به سودآوری فیلم و رونق گیشه و فروش بالایی اندیشمند و دغدغه‌کیفی فیلم‌ها را ندارند، نگران‌کننده باشد. این سخن محمد خزاعی البته ناظر به سویه‌های سلبی ماجراست که به حوزه‌های نظارت و ارزشیابی و به نوعی دروازه‌بانی فیلم‌ها بر می‌گردد که البته در جای خود اگر با سازوکاری کارآمد و مکانیسم نظارتی دقیق و دلسوزانه همراه شود، می‌تواند از تولید فیلم‌های مبتدل و سخیف و بالطبع نمایش آنها جلوگیری کرده یا دست کم حضور و تاثیرگذاری آنها را کم‌رنگ کند. اما در کنار این رویکرد سلبی باید و می‌توان به راهکارهای ایجابی هم فکر کرد. به بسترسازی و ظرفیت‌آفرینی برای تولید و نمایش فیلم‌های هنری و زیبایی‌شناختی و اندیشه‌ای و فاخر تا در عمل راه برای نفس کشیدن فیلم‌های سخیف مسدود یا سخت شود و از طریق ارتقاء ذائقه سینمایی مخاطب، فیلم‌های مبتدل با پس‌زدن تماشاگر خود به خود از چرخه تماشا خارج شده و حتی تولید آن به یک امر زیان‌ده بدل شود.

به عبارت دیگر یکی از راه‌های موثر در جلوگیری از تولید فیلم‌های مبتدل، حمایت از فیلم‌های هنری و تفکربرانگیز از طریق سیاست‌گذاری‌ها و حمایت